

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

Granskningsrapport
Orsa kommun

KPMG AB

2019-05-09

Antal sidor 14

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	3
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod och avgränsningar	4
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningen	5
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	5
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse för god ekonomisk hushållning	6
3.5	Resultaträkning	9
3.6	Balansräkning	11
3.7	Kassaflöde	13
3.8	Investeringsredovisning	13
3.9	Sammanställd redovisning	13

1 Sammanfattning

Vi har av Orsa kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- **Kommunens resultat uppgår till 12,7 mkr** (2017: 28,0 mkr). Slutlig budget för 2018 fastställdes till 8,7 mkr (p. 3.5). För höga intäkter om 5,1 mkr har redovisats som följd av att man inte följt RKR:s rekommendation om redovisning av engångsersättning från Migrationsverket (p 3.5).
- Kommunkoncernens resultat uppgår till 21,3 mkr (2017: 36,0 mkr), där nettokostnaderna utgör 93,4% av skatteintäkter och statsbidrag (p 3.9).
- **Skatteintäkter och statsbidrag har minskat med 0,9%** jämfört med 2017 medan **verksamhetens nettokostnader ökat med 3,2%** (p 3.5).
- Nämnderna redovisar tillsammans ett överskott jämfört med budget på totalt 8,2 mkr för 2018 (p 3.5). De största skillnaderna mot budget ses för:
 - Utskott för omsorg redovisar ett överskott om 4,6 mkr.
 - Utskott för lärande redovisar ett överskott om 2,4 mkr.
 - Kommunstyrelsen redovisar ett överskott om 1,6 mkr.
- Kommunens soliditet inkl. ansvarsförpliktelser uppgår till 20% (2017: 14%) (p 3.6).
- Kommunkoncernens soliditet inkl. ansvarsförpliktelser uppgår till 15% (2017: 12%) (p 3.6).
- Det bokförda egna kapitalet i Orsa kommun-koncernen uppgår till 275,0 mkr. Inklusivt ej skuldförd pensionsförpliktelse uppgår **kommunkoncernens eget kapital till 123,4 mkr** - en förbättring med 32,1 mkr jämfört med 2017 (p 3.6).

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Vidare har årsredovisningen i allt väsentligt, förutom avseende redovisning av engångsersättning från Migrationsverket, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

¹ Kommunallag (2017:25)

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår granskning visar att samtliga finansiella mål är uppnådda under 2018.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen då samtliga finansiella målen har uppnåtts.

Verksamhetsmål

Årsredovisningen innehåller en uppföljning av kommunens fyra (4) målområden; "Tillväxt", "Ekonomi", "Livskvalitet och samhällsservice" samt "Medarbetare". Dessa är sedan indelade i 35 olika delmål med bäring på god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att 13 av 35 delmål uppnås på ett tydligt sätt. För flera av delmålen som inte tydligt uppnås är bedömningen svår att göra.

Vi bedömer att måloppfyllelsen i årsredovisningen inte fullt ut är förenlig med kommunfullmäktiges beslutade verksamhetsmål. Inom målområdet "Ekonomi" återfinns också ett av de finansiella målen. Vår rekommendation är att skilja på de finansiella målen och verksamhetsmålen samt att se över hur man specificerar och mäter de satta verksamhetsmålen.

2 Bakgrund

Vi har av Orsa kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomikontoret.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts under ledning av Jenny Barksjö Forslund, auktoriserad revisor. Johan Malm, kommunal revisor, har deltagit i granskningen genom sitt kundansvar för Orsa kommun.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2018. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, förutom avseende hantering av engångsersättning från Migrationsverket, se punkt 3,5 nedan.

Vi bedömer att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR⁴ rekommendationer. Detta med undantag för redovisning av finansiell leasing samt redovisning av engångsersättning från Migrationsverket 2015.

I vår granskning har vi stickprovvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR⁴ gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR⁴ rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa detta i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte

⁴ Rådet för kommunal redovisning

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁵ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Bedömning:

Kommunen redovisar i förvaltningsberättelsen en avstämning av balanskravet enligt KL och i enlighet med RKR:s uppställning.

Balanskravs-avstämning	2018 Utfall	2017 Utfall
Resultat	12,7	28,0
Realisationsvinster	0	-0,4
Balanskravsresultat	12,7	27,6

Kommunens resultat uppgår till 12,7 mkr vilket överensstämmer med årets balanskravsresultat. Något balanskrav att återställa uppstår inte 2018 och det finns inget ackumulerat underskott från tidigare år att återställa.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.4.1 Finansiella mål

Enligt lag ska kommuner formulera finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen syftar till att säkerställa den långsiktiga ekonomiska utvecklingen samt ge kommunen ekonomisk handlingsfrihet och möjlighet till utveckling.

Kommunfullmäktige fastställde 2016-11-27 mål för 2017 och framåt, där nedanstående finansiella mål fastställdes. Dessa mål följs upp under särskild rubrik i årsredovisningen.

Våra kommentarer framgår under respektive mål.

Resultatmål: Resultatet för varje femårsperiod (inklusive innevarande år) ska uppgå till minst 1,5% av skatteintäkterna. Det ska ske en årlig avsättning till resultatutjämningsreserv tills den uppgår till 15 mkr.

⁵ Oktober 2015

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

Målet på 1,5% av skatteintäkterna motsvarar för femårsperioden 2014-2018 ett resultat om +29,8 mkr för de fem åren.

Kommentar: Resultaten för femårsperioden 2014-2018 uppgår till 69,3 mkr vilket ger ett utfall på 3,49%. Resultatmålet på 1,5% uppnås således med marginal.

Skuldsättning: Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska varje år öka för perioden.

Kommentar: Soliditeten har ökat från 14,5% per 2017-12-31 till 19,9% per bokslutsdag 2018. Målet uppnås därmed.

Investeringsnivåer: Kommunen ska klara sina investeringar utan att ta upp nya lån.

Kommentar: De investeringar som gjorts under 2018 har inte krävt ny inlåning. Målet uppnås därmed.

Bedömning av de finansiella målen: Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen då samtliga mål har uppnåtts.

3.4.2 Verksamhetsmål

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport. Årsredovisningen innehåller ett avsnitt som avser måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning som återger de av KF beslutade målen.

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra huvudsakliga målområden för Orsa kommun: "Tillväxt", "Ekonomi", "Livskvalitet och samhällsservice" samt "Medarbetare". Dessa målområden är i sin tur uppdelade i sammanlagt 35 mål. Det är till antalet 7 fler mål än i delårsrapporten, vilket beror på att man till årsredovisningen lagt till mål för Stadsbyggnad – dessa åskådliggörs i tabeller nedan i kursiv text.

I årsredovisningen finns en sammanställning över hur kommunen har uppfyllt de fastställda målen. Resultatet mäts i en färgskala och med följande symboler: ● =uppnått, ■ =delvis uppnått, ▲ =ej uppnått, - =ej mätt under perioden/resultat ej tillgängligt

Nedan framgår kommunens bedömning av måluppfyllelsen.

Tillväxt

Mål	Måluppfyllelse enligt årsredovisning
Kommunövergripande mål – Topp hundra skola	- pga. fel i statistik
Samhälle – Kommunens service till företagen ska vara minst 3,1 i mätningen 2018	●
Kommunövergripande mål – Över 7 000 invånare år 2020	-

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

Samhälle – Andelen öppet arbetslösa i åldern 18-24 år uppgår till högst 10 % i medelvärde för 2018.	●
Kommunövergripande mål – Topp hundra näringsliv (2020)	-
<i>Stadsbyggnad – Aktuell översiktsplan</i>	■
<i>Stadsbyggnad – Prioritera för att Orsa ska vara en attraktiv boende- och turistort</i>	■
<i>Stadsbyggnad – Förbättra och utveckla dialogarbetet med näringslivet</i>	■

Ekonomi

Mål	Måluppfyllelse
Kommunövergripande mål – Kommunens resultat minst 1,5% av skatteintäkterna.	●
Omsorg – Hemmaplanslösningar – Fem familjehem ska rekryteras	●
Strategiutskottet – Ett ledningssystem via intranätet ska vara klart	■
Omsorg – Minska placeringsdygn för område vuxna med 25 %	●
Kommunövergripande – Max 2% avvikelse mellan prognos vid delårsbokslut och utfallet vid årsbokslutet	●

Livskvalitet och samhällsservice

Mål	Måluppfyllelse
Miljö – Minska mängden avfall	●
Miljö – Kontroll och tillsyn på de största riskerna	●
Miljö – Miljönämnden arbetar med att öka förtroende	■
Lärande – Ökad trygghet och ökad studiero	■
Samhälle – Ungas drivkraft	-
Omsorg – Minska fallolyckorna	▲
Omsorg – Minska läkemedelsavvikelserna	■
Lärande – Öka läsförståelsen	▲
Strategiutskottet – Uppleva hög service från Orsa kommun – nöjd medborgarindex minst 52 %	●
Strategiutskottet – Index för bemötande och tillgänglighet internt och externt	▲
Kommunövergripande mål – Arbeta med digitaliseringen och minst 50 e-tjänster 2020	-
<i>Stadsbyggnad – Erbjud våra uppdragsgivare tjänster av hög service</i>	■
<i>Stadsbyggnad – Strategisk planering för ett hållbart samhälle</i>	●
<i>Stadsbyggnad – Upprätta tillsynsplan</i>	●

Medarbetare

Mål	Måluppfyllelse
Lärande – Kvalitetsarbetet ska kännas angeläget	●
Strategiutskottet – Samverkansavtal med alla fackförbund	■
Omsorg – Alla tjänster ska vara tillsatta	▲
Strategiutskottet – Ohälsotalet max 5,5 %	▲
Kommunövergripande mål – Attraktiv arbetsplats	■
Strategiutskottet – Nöjd medarbetarindex 75 %	■
Strategiutskottet – Medarbetarenkät område organisation, indextal minst 60	-
<i>Stadsbyggnad – En god kompetensförsörjning och en god arbetsmiljö</i>	●

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

Kommentar om verksamhetsmål

Av den samlade bedömningen framgår att 13 mål har uppnåtts (37%) och 16 mål bedöms vara delvis uppnådda eller ej uppnådda (46%). Övriga 6 mål har inte mätts under perioden/resultat har ej varit tillgängligt.

Vi bedömer att måluppfyllelsen i årsredovisningen inte fullt ut är förenlig med kommunfullmäktiges beslutade verksamhetsmål. Inom målområdet "Ekonomi" återfinns också ett av de finansiella målen. Vår rekommendation är att skilja på de finansiella målen och verksamhetsmålen. Vidare upplevs flera av målen inom *Stadsbyggnad* som ospecifika och svåra att mäta.

3.5 Resultaträkning

Belopp i Mkr	2018-12-31	Budget 2018	2017-12-31	2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-410,6	-411,5	-398,1	-376,6
Förändring i %, jmf med föregående år	3,2	9,3	7,5	2,2
Skatteintäkter och statsbidrag	421,9	419,3	425,9	390,5
Förändring i %, jmf med föregående år	-0,9	7,4	4,8	5,7
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	1,4	1,0	0,1	1,9
Årets resultat	12,7	8,7	28,0	15,8
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	97,0	97,9	93,4	96,0
Mål (1,5%) utifrån skatteintäkter och statsbidrag (ej justerat resultat)	6,3	6,3	6,4	5,9

Kommunen redovisar ett överskott om 12,7 mkr vilket kan jämföras med 8,7 mkr 2017. Nettokostnaderna ökade med 3,2% (12,6 mkr) vilket kan jämföras med minskningen av skatteintäkter/bidrag om -0,9% (-4,0 mkr).

Verksamhetens intäkter (som del av nettokostnaderna i tabellen ovan) minskade med 13,2 mkr. Det beror främst på att bidragsintäkter från Migrationsverket är 17,7 mkr lägre än 2017, å andra sidan har man erhållit större bidrag från andra instanser. Verksamhetens kostnader (som del av nettokostnaderna i tabellen ovan) minskade med 1,7 mkr, se nedan avsnitt "Resultat per nämnd". Finansnettot ökade med 1,3 mkr.

Att skatteintäkterna/statsbidrag minskar medan nettokostnaderna ökar är i sig inte bra, men utfallet (relation 97,0%) är ändå bättre än budget (97,9%). Noterbart är att fr.o.m. 1 januari 2018 trädde skatteväxling in som en följd av att Landstinget tog över kostnader för kollektivtrafiken vilket innebär minskade skatteintäkter och lägre kostnader.

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

Årets resultat om 12,7 mkr är 4 mkr bättre än budget. Avvikelsen analyseras översiktligt i årsredovisningens förvaltningsberättelse, där det framgår att nämndernas överskott var 8,2 mkr medan finansieringen redovisade ett underskott om 4,2 mkr.

Prognosen vid delåret var ett resultat om 15,8 mkr. Avvikelsen mellan prognos och utfall, -3,1 mkr, fördelar sig på flera poster; bland annat lägre verksamhetsintäkter, lägre skatteintäkter, högre statsbidrag samt bättre finansnetto.

Väsentlig avvikelse mot god redovisningssed föreligger avseende redovisning av erhållen engångsersättning från 2015, då kommunen fick ett större bidrag som följd av den stora flyktingströmmen. RKR ansåg att det skulle betraktas som ett generellt bidrag och därmed intäktsföras direkt. Orsa kommun har dock periodiserat bidraget med motiveringen att det bättre representerar användningen av pengarna. Kvarstående skuld per 2018-12-31 uppgår till 1,9 mkr och redovisade intäkter för 2018 är 5,1 mkr för höga.

Av resultatkommentarerna i förvaltningsberättelsen, i resultaträkningens noter samt i avsnitt om redovisningsprinciper upplyser kommunstyrelsen på ett tydligt sätt om avvikelsen mot god redovisningssed som beskrivs i stycket ovan.

Resultat per nämnd

Driftsredovisning per nämnd (Mkr)	Utfall 2018	Budget 2018	Budget-avvikelse	Prognos per juli - 18	Utfall 2017	Förändring 2018-2017
Kommunfullmäktige	-2,6	-2,7	0,1	-2,9	-2,4	-0,1
Kommunstyrelse	-7,6	-9,2	1,6	-6,2	-8,0	0,4
Utskott för strategi	-29,0	-27,9	-1,1	-28,3	-25,5	-3,5
Utskott för samhälle	-49,8	-50,8	1,0	-49,2	-47,6	-2,2
Utskott för lärande	-154,8	-157,3	2,4	-156,4	-156,2	1,4
Utskott för omsorg	-145,2	-149,8	4,6	-144,1	-139,5	-5,7
Miljönämnd	-1,9	-1,8	-0,2	-1,7	-1,6	-0,3
Byggnadsnämnd	-4,4	-4,0	-0,4	-4,2	-4,1	-0,3
Summa	-395,3	-403,5	8,2	-393,0	-385,0	-10,3

På totalnivå redovisar nämnderna en nettokostnad som är 8,2 mkr lägre än budget. Avvikelserna återfinns främst hos Utskott för omsorg (4,6 mkr), Utskott för lärande (2,4 mkr) samt Kommunstyrelsen (1,6 mkr).

Kommunfullmäktige redovisar ett utfall i nivå med budget. Kostnader för god man och förvaltare överskred budget medan t ex valnämnd, överförmyndare och kostnader för jubileumsgåvor blev billigare än budgeterat.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 1,6 mkr mot budget.

Utskott för strategi (service och utveckling) redovisar ett underskott på 1,1 mkr. Avvikelsernas fördelning framgår tydligt i en tabell och förklaras även i de flesta fall i löpande text. De största avvikelserna avser Kostenheten (-1,1 mkr) där ökade livsmedelspriser påverkat; Verksamhetsområdeschef service och utveckling (-0,5 mkr) för omställningskostnader samt Utredning och utveckling (+0,5 mkr) där man lånat ut personal till kommunikationsenheten för bygge av webbplats.

Utskott för samhälle redovisar ett överskott på 1,0 mkr. De största avvikelserna avser Arbetsmarknad/Fritid/Näringsliv (totalt +2,6 mkr) genom statsbidrag för extra tjänster och lovaktiviteter, vakanta tjänster, föräldraledigheter och omprioriteringar av budgeterade

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

medel. Vilken av orsakerna som hör till vilket område framgår inte. Avvikelse finns även för Infrastruktur (-1,6 mkr) som följd av snörik vinter med höga snöröjningskostnader.

Utskott för lärande redovisar ett överskott på 2,4 mkr. Avvikelsernas fördelning framgår tydligt i en tabell och förklaras även i de flesta fall i löpande text. Överskottet är främst ett resultat av gymnasiets utfall (+1,5 mkr) tillsammans med att Migrationsverket betalat ut ersättning för tidigare genomförda insatser (+1,5 mkr). Förskolan däremot backade med 1,1 mkr mot budget som följd av att en extra avdelning öppnats.

Utskott för omsorg redovisar ett överskott på 4,6 mkr. Avvikelsernas fördelning framgår tydligt i en tabell och förklaras även i de flesta fall i löpande text. De största avvikelserna mot budget avser:

- Insatser barn och ungdom (+3,6 mkr). Förklaras av ett lugnt år där man jobbat medvetet och aktivt med s.k. hemmaplanslösningar.
- Individ- och familjeomsorg (-2,5 mkr). Underskott pga. att man tvingats täcka upp personalbrist med konsulter.
- Administration (+2,4 mkr). Överskott som följd av ej nyttjad kompetensutbildningspott samt ej tillsatta tjänster.
- Äldreomsorg (+2,2 mkr). Man förklarar överskottet med att man lyckats anpassa personalstyrkan efter behovet.

Miljönämndens underskott på 0,2 mkr förklaras främst av ökade tillsynskostnader samt kostnader för servrar pga. systemuppgradering.

Byggnadsnämndens underskott på 0,4 mkr förklaras främst av minskade intäkter för bygglov, ökade personalkostnader och fler/ökade bostadsanpassningar. Däremot har nämnden fakturerat mer för kartavtal än budgeterat vilket gett ett överskott för kart-enheten.

3.6 Balansräkning

Belopp i Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Balansomslutning	368,3	344,0	812,8	786,7
Redovisat eget kapital	224,8	212,1	275,0	253,7
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	73,1	49,7	123,4	91,3
Redovisad soliditet	61%	62%	34%	32%
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	20%	14%	15%	12%
Omsättningstillgångar	116,4	143,2	116,5	139,4
Långfristiga skulder/Åvsättningar	48,6	40,7	421,4	432,9
Kortfristiga skulder	94,9	91,1	116,3	100,1
Balanslikviditet	123%	157%	100%	139%

2019-05-09

Soliditeten visar kommunens betalningsförmåga på lång sikt och uppgår till 61%. Detta innebär en minskning om 1 procentenhet jämfört med 2017. Om hänsyn tas till den pensionsskuld som kommunen har för pensioner intjänade före 1998, och redovisas som ansvarsförbindelse, uppgår soliditeten till 20%, vilket är en ökning med 6 procentenheter sedan 2017. Ökningen beror till stor del på en korrigeringspost av pensionsskulden om 5,2 mkr som en följd av rättningar i KPAs system, vilket också framgår av årsredovisningens förvaltningsberättelse.

I kronor har det egna kapitalet inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner, ökat med 23,4 mkr och förklaras av årets resultat, +12,7 mkr samt minskning av ansvarsförbindelser pensioner +10,7 mkr.

Koncernens soliditet uppgår med hänsyn tagen till pensionsförpliktelserna till 15%, att jämföra med 12% 2017.

Balanslikviditeten är betalningsförmågan på kort sikt och uppgår i kommunen till 123%, vilket innebär att kommunens betalningsförmåga är relativt god.

Balansräkningen är uppställd i enlighet med KRL. Kommunen har upprättat huvudboksspecifikationer på alla balansposter och vi har verifierat de väsentliga (eller de med väsentlig förändring mot fg år) mot underlag. Nedan ges kommentarer till de balansposter för vilka vi gjort iakttagelser.

- **Materiella anläggningstillgångar** har ökat med netto 16,1 mkr under året. Summan av investeringarna som färdigställts under året, främst Stadsnät, är alltså högre än årets planerliga avskrivningar. Komponentindelning av materiella anläggningstillgångar görs och komponentavskrivning tillämpas. För mer information om årets investeringar se avsnitt 3.8.
- **Finansiella anläggningstillgångar** uppgår till 92,0 mkr. I posten ingår främst aktier i dotterbolagen Orsabostäder AB (35,4 mkr), Orsa Lokaler AB (39,4 mkr vilket är en ökning med 35 mkr) och Orsa Vatten och Avfall AB (12 mkr vilket är en ökning med 4 mkr).
- **Omsättningstillgångar** uppgår till 116,4 mkr vilket är en minskning om 26,8 mkr sedan föregående år. Minskningen kan främst hänföras till placeringar och till banktillgodohavanden. Bokfört värde på anläggningstillgångar som överförts till Räddningsförbundet (4,4 mkr) ligger i bokslutet som fordran.
- **Långfristiga skulder** uppgår till 21,4 mkr vilket är i nivå med föregående år.
- **Kortfristiga skulder** har ökat med 3,8 mkr. Ökningen förklaras av flera olika poster. Kvarstående skuld från statsbidrag för flyktingar 2015 uppgår till 1,9 mkr (jämfört med 7,0 mkr 2017).
- **Ställda pantar och ansvarsförbindelser**, 514 mkr, utgörs främst av pensionsförpliktelser och borgensförbindelser. Pensionsförpliktelser som inte redovisats som skuld eller avsättning uppgår till 152 (162) mkr inklusive löneskatten. Minskningen beror på att utbetalning av pensioner är högre än årets uppräknings av pensionsskulden, samt en korrigeringspost för tidigare fel. För de kommunala bolagen har utnyttjad borgensram minskat med netto 21,5 mkr under 2018.

Bedömning

Vår bedömning att kommunens upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar och är i allt väsentligt fullständigt redovisade och rätt periodiserade.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är negativt med -22,4 mkr och har därmed minskat kommunens likvida medel till 29,5 mkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 37,5 mkr, årets investeringar har belastat likviditeten med 64,0 mkr och nettofinansieringen uppgår till 4,1 mkr.

3.8 Investeringsredovisning

Förvaltningsberättelsen innehåller inte någon investeringsredovisning, denna följer dock i ett eget avsnitt efter driftsredovisningen. Av investeringsredovisningen framgår volymen av årets investeringar i förhållande till budget/anslag. Förklaringar till större avvikelser mot budget framgår inte av investeringsredovisningen och heller inte under respektive verksamhets kommentarer.

Kommunen har beslutat om en investeringsbudget för 2018 om 17,6 mkr, tillkommer 9,1 mkr avseende investeringsmedel som har "rullats" från 2017 varav total budget för 2018 uppgick till 26,6 mkr. Utfallet blev 27,9 mkr, vilket innebär en avvikelse på 1,3 mkr. Störst avvikelse (-4,2 mkr) kan hänföras till Utskott för samhälle medan anslag för Exploateringsfastigheter 2,2 mkr ej nyttjades alls. Den största investeringen under 2018 avser stadsnät om ca 15,2 mkr.

Noterbart är att det i årsredovisningen finns en sammanställning som visar större projekt med *hittills upparbetad utgift*. Man kan få uppfattningen att dessa projekt fortfarande är pågående, vilket inte är fallet. Samtliga projekt är aktiverade vid bokslutstidpunkten och det finns inga pågående nyanläggningar i balansräkningen.

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

Orsa kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-05-09

Belopp i Mkr	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-394,8	-381,6	-358,6
Skatteintäkter och statsbidrag	421,9	425,9	390,5
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	-3,6	-6,2	-5,6
Skatt	-2,2	-2,2	-2,3
Årets resultat	21,3	36,0	24,0
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	94,4	91,0	93,3

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen dess helägda dotterföretag Orsabostäder AB, Orsa Lokaler AB, Orsa Vatten och Avfall AB samt kommunens andel (33%) av Nodava AB.

Kommunkoncernen redovisar för 2018 ett resultat på +21,3 mkr efter skatt (fg år +36,0 mkr). I dotterbolagen redovisas följande resultat:

- Orsabostäder AB; 7 220 tkr
- Orsa Lokaler AB; 2 028 tkr
- Orsa Vatten och Avfall AB; 22 tkr

Årsredovisningen innehåller redogörelser för dotterbolagens resultat och väsentliga händelser för 2018.

2019-05-09

KPMG AB

Jenny Barksjö Forslund
Auktoriserad revisor

Johan Malm
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.